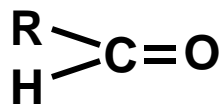
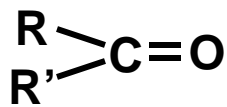

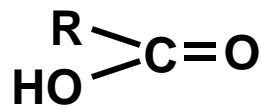
Καρβονυλικές ενώσεις

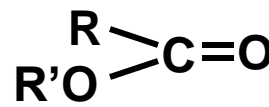
αλδεΐδες

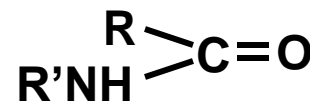
κετόνες

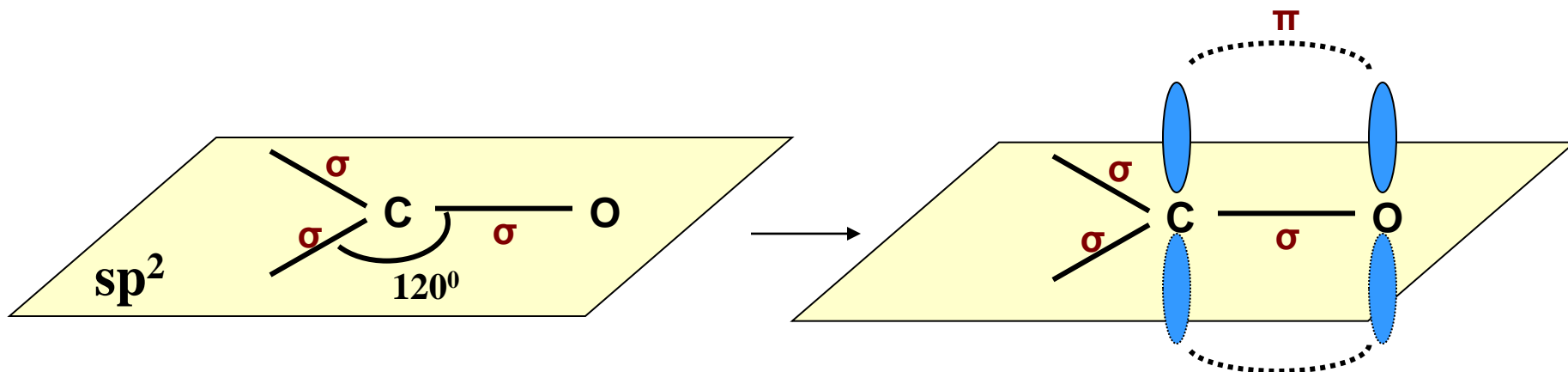
οξέα

εστέρες

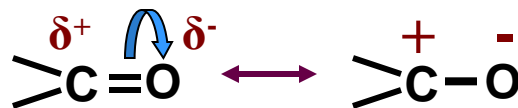

αμίδια

-I φαινόμενο

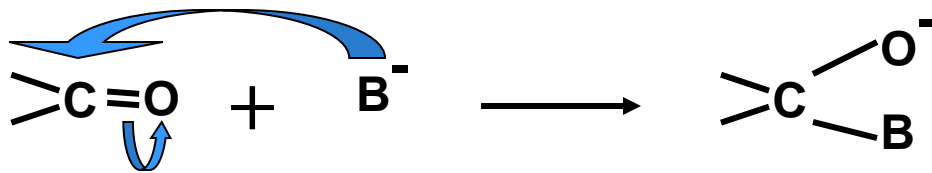
-R φαινόμενο

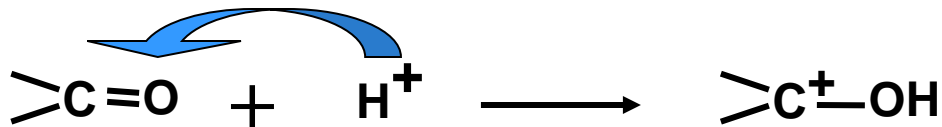
-2.4 Debye

Ιδιότητες Καρβονυλικής ομάδας

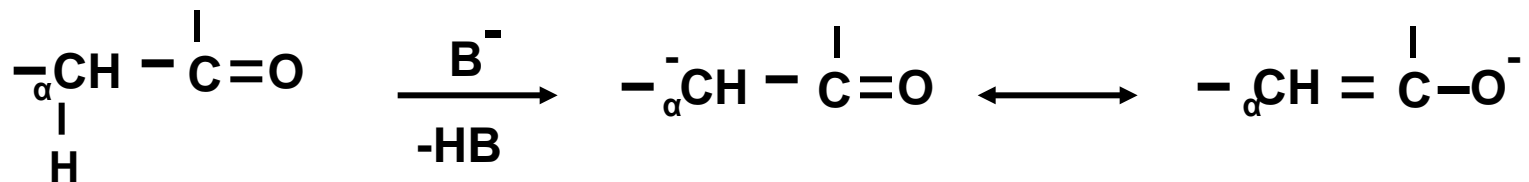
1. C: ηλεκτρονιόφιλο κέντρο

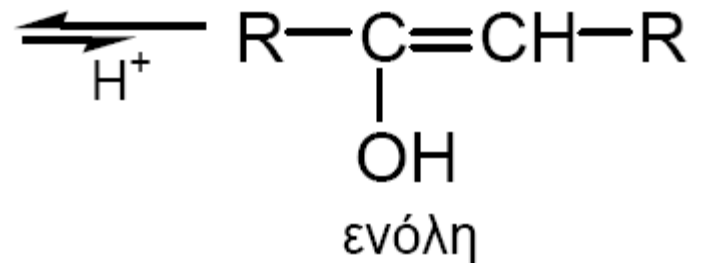
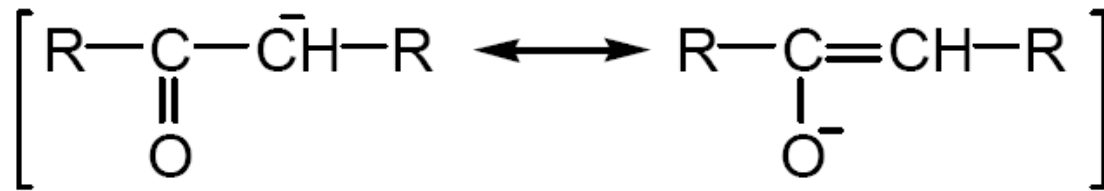
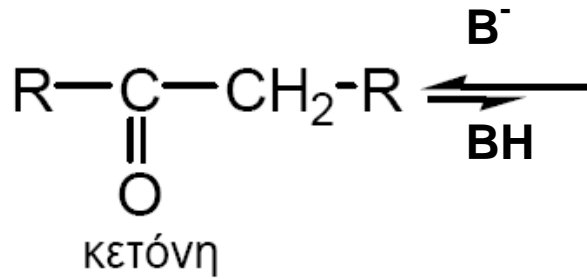
2. O: πυρηνόφιλο κέντρο

3. Ενεργοποίηση του α-γειτονικού άνθρακα

Κετο-ενολική ταυτομέρεια

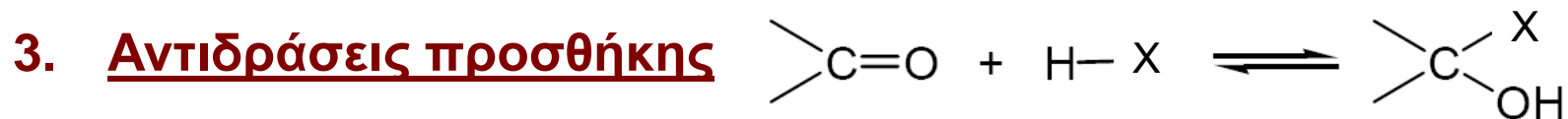
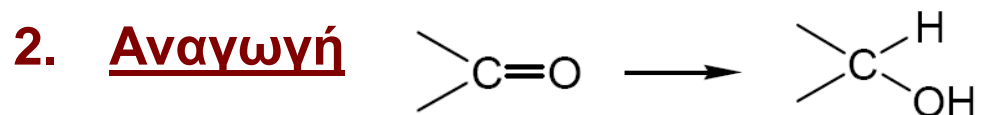
Αλδεΐδες και Κετόνες

Ονοματολογία

Αλδεΐδες: κατάληξη -αλη

Κετόνες: 1) κατάληξη -ονη
2) προσθήκη της συλλαβής **οξο-**

Αντιδράσεις καρβonyλομάδας

4. Κετο-ενολική ταυτομέρεια και σχετικές αντιδράσεις

Αλδολική συμπύκνωση

Αντίδραση Cannizzaro

Αντιδράσεις καρβονυλομάδας

1. Οξείδωση

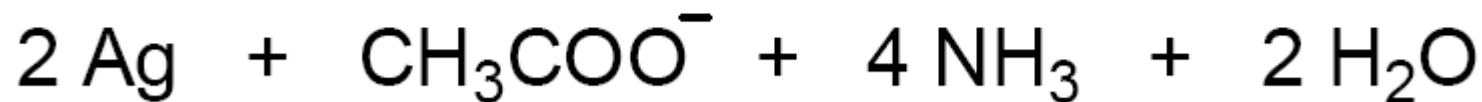
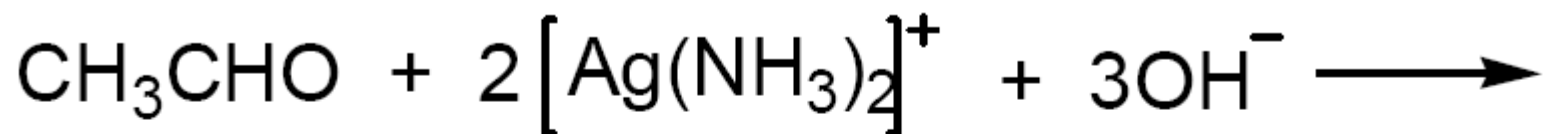

Αλδεΐδες: οξειδώνονται πολύ εύκολα προς τα αντίστοιχα καρβοξυλικά οξέα

Κετόνες (απλές): οξειδώνονται πολύ δύσκολα προς μίγμα καρβοξυλικών οξέων

1. Οξείδωση

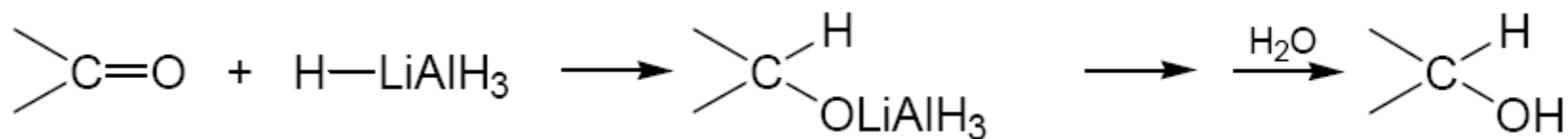
Δοκιμή Tollens για την ανίχνευση των αλδεϋδών

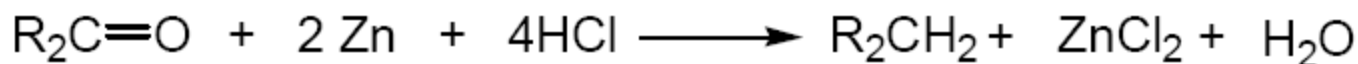
2. Αναγωγή

Αλδεύδες: πρωτοταγείς αλκοόλες

Κετόνες: δευτεροταγείς αλκοόλες/ αλκάνια, 1,2 διόλες (ανάλογα με τα αντιδραστήρια)

Αναγωγή κετονών προς αλκάνια (αναγωγή Clemmensen)

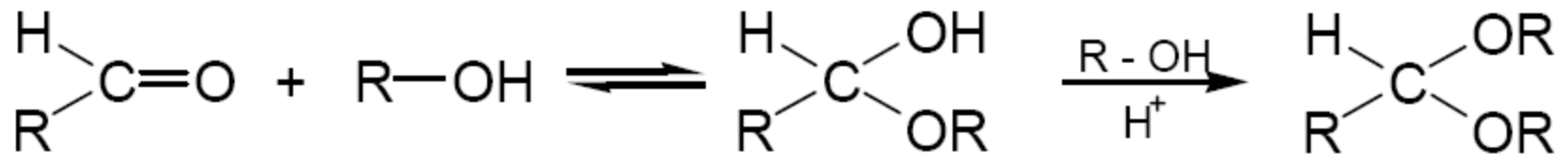

3. Αντιδράσεις προσθήκης

1. Σε διάλυμα αλκοόλης

Αν η αρχική ένωση είναι αλδεΐδη

ημιακετάλη

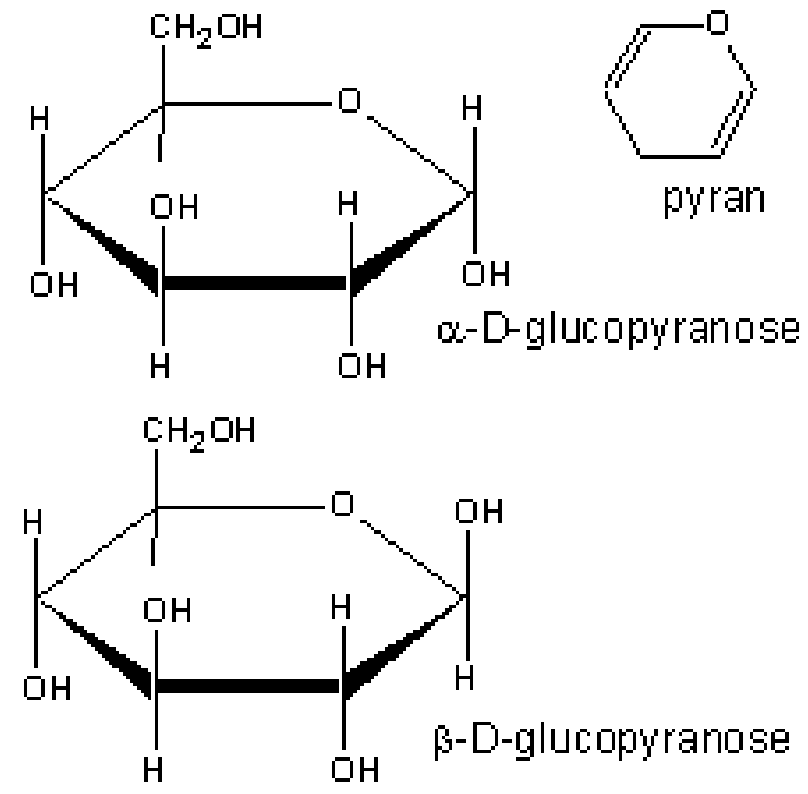
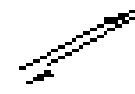
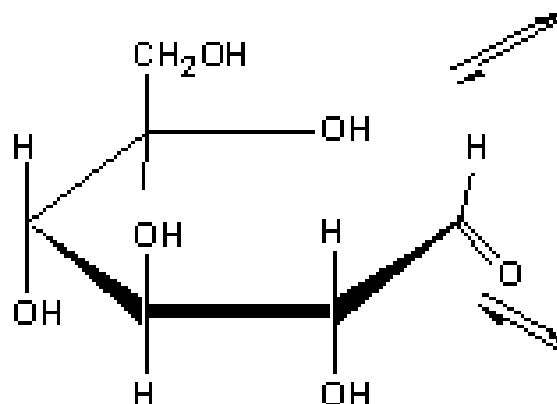
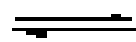
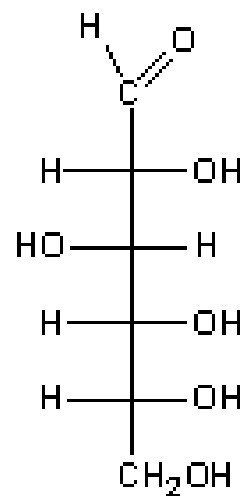
ακετάλη

Αν η αρχική ένωση είναι κετόνη

ημικετάλη

κετάλη

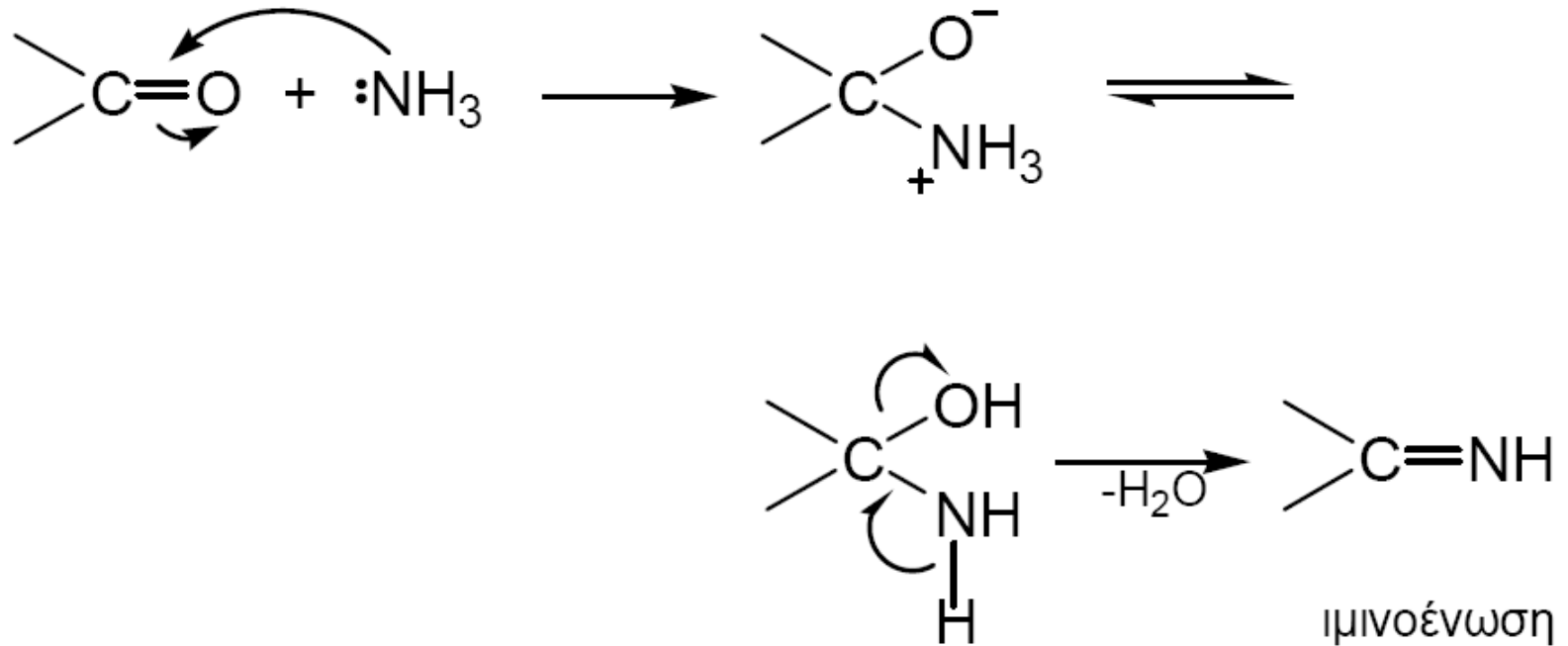
2. COMPLEX CARBOHYDRATES

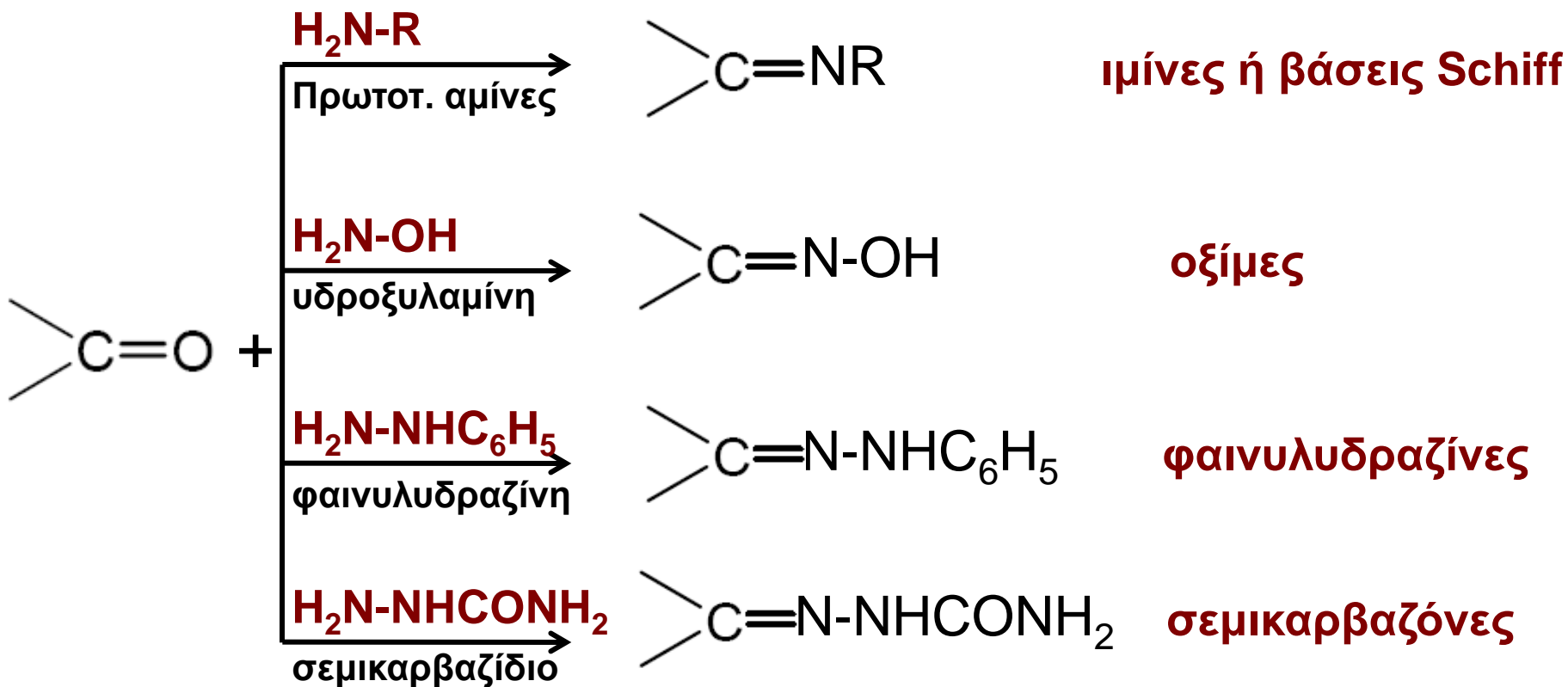
3. Αντιδράσεις προσθήκης

2. Σχηματισμός ιμινοενώσεων (βάσεων Schiff)

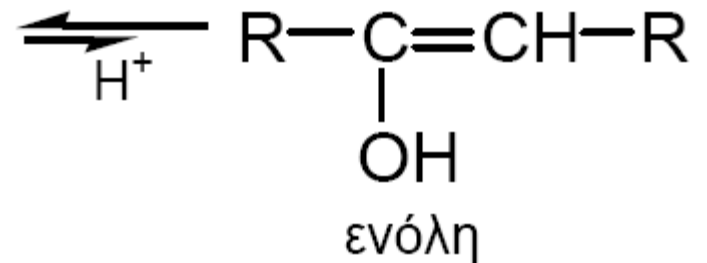
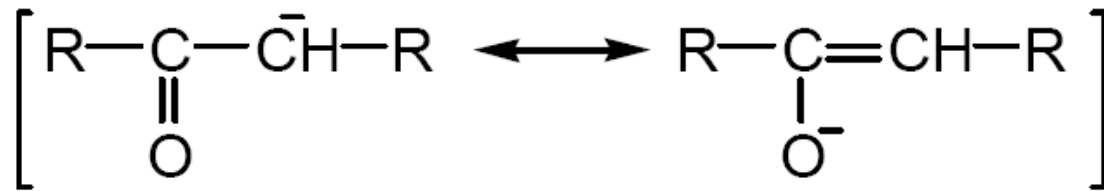
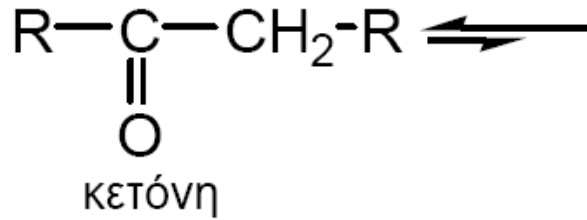

3. Αντιδράσεις προσθήκης

Με αζωτούχες ενώσεις

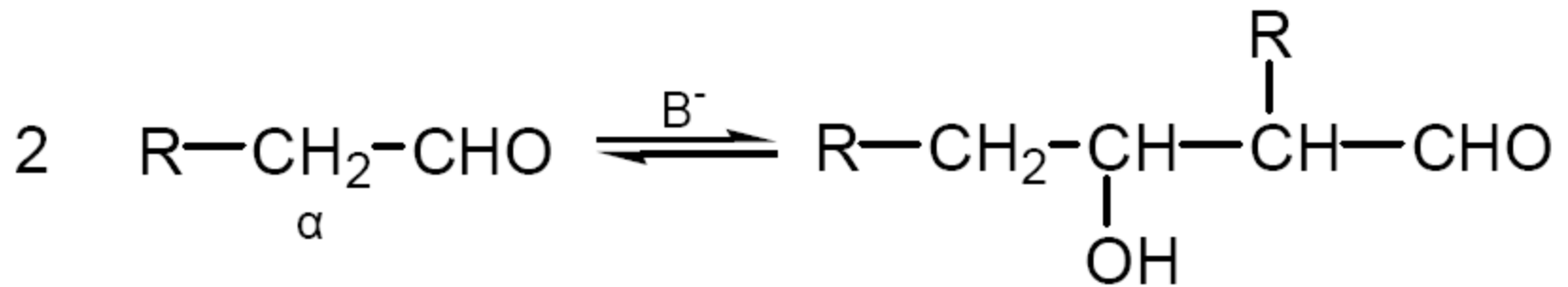

Κετο-ενολική ταυτομέρεια

Αλδολική συμπύκνωση

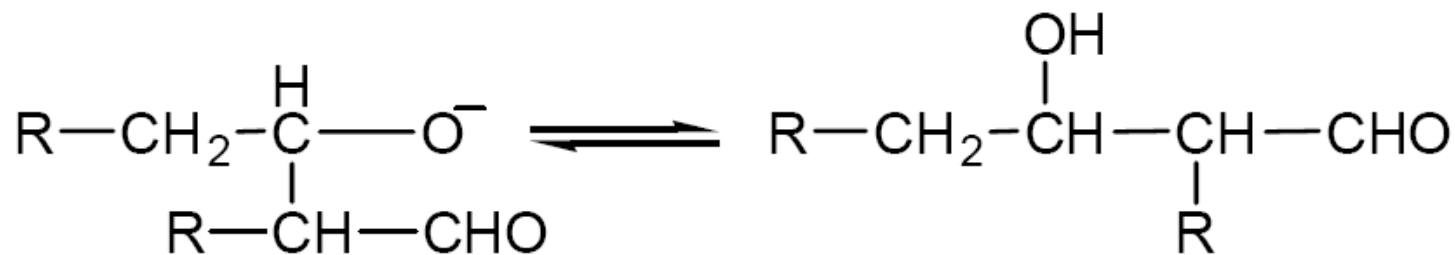
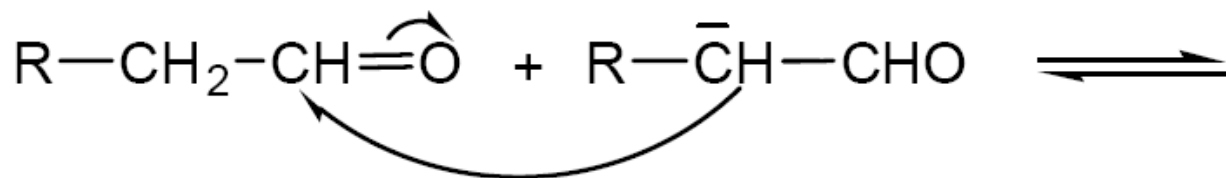
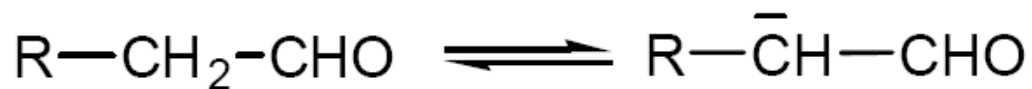
υδροξυ - αλδεύδη = αλδόλη

β- υδροξυ αλδεύδη

β- υδροξυ κετόνη

Αλδολική συμπίκνωση

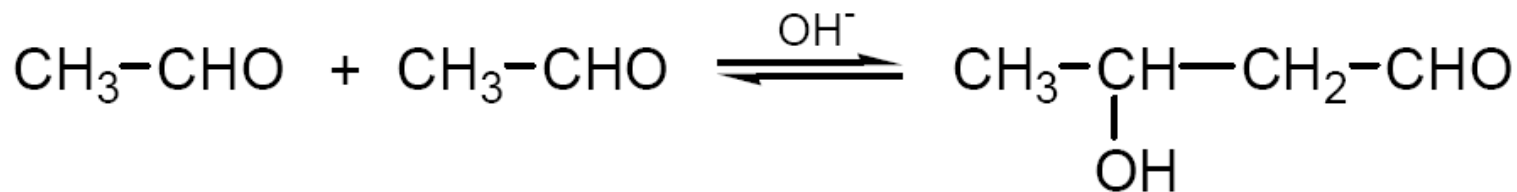

β- υδροξυ αλδεύδη

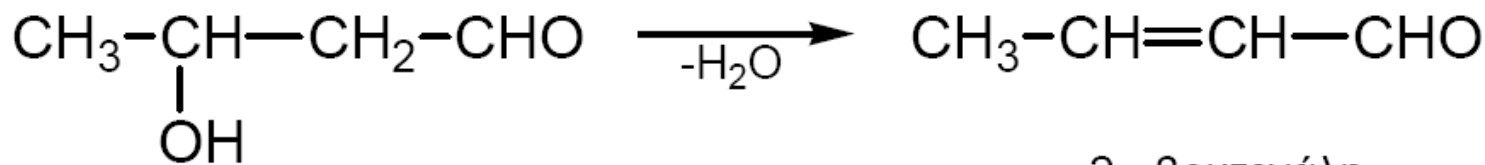
β- υδροξυ κετόνη

Αλδολική συμπύκνωση

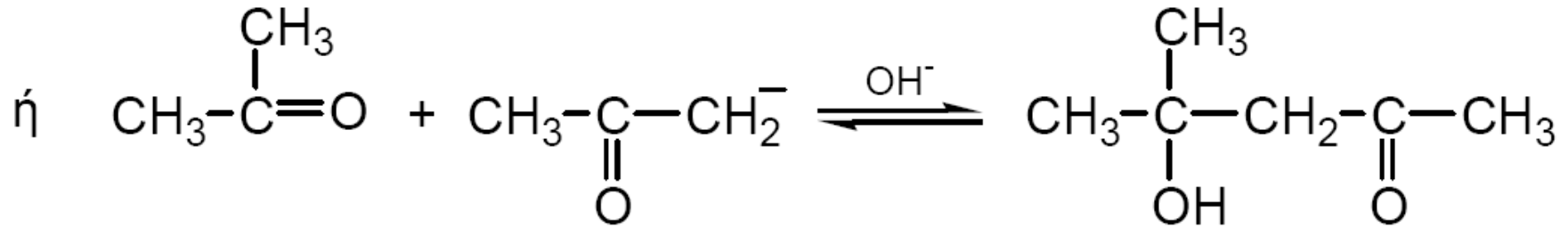
3 - υδροξυβουτανάλη

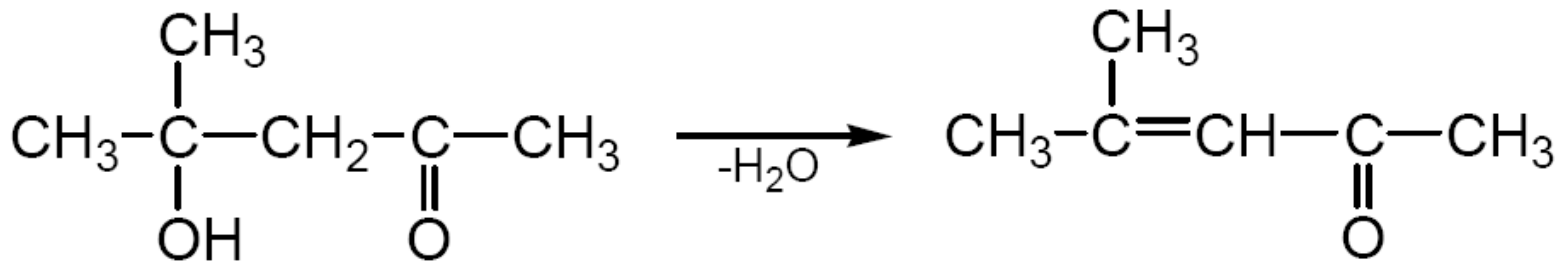
2 - βουτενάλη

α, β- ακόρεστες αλδεύδες / κετόνες

Αλδολική συμπύκνωση

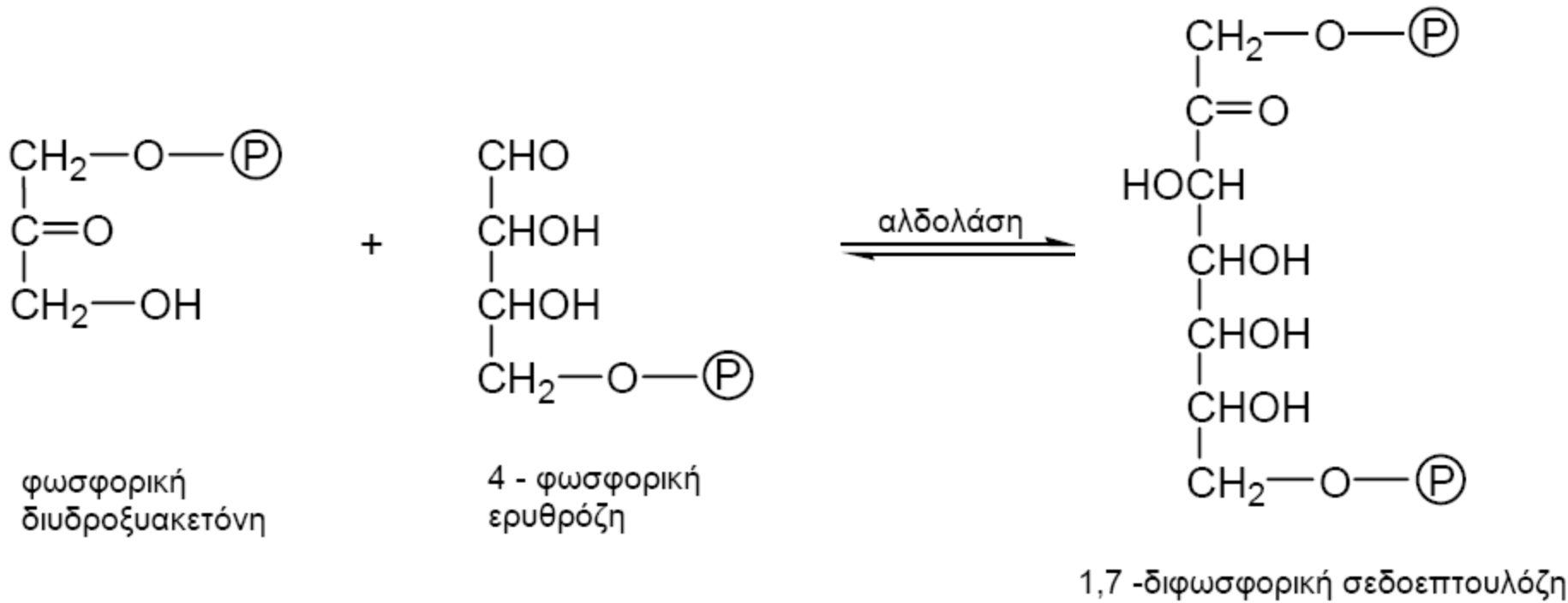

4 - υδροξυ - 4 - μεθυλο - 2 - πεντανόνη

4 - μεθυλο - 3 - πεντενο - 2 - όνη

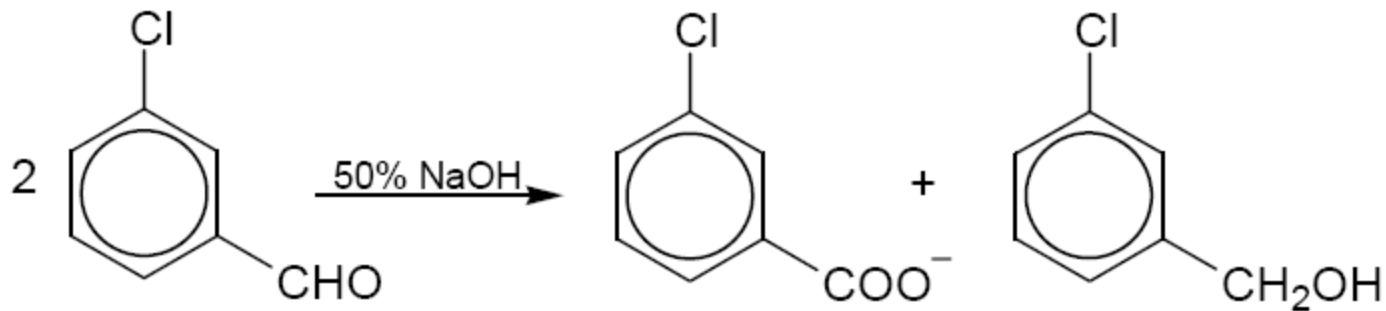
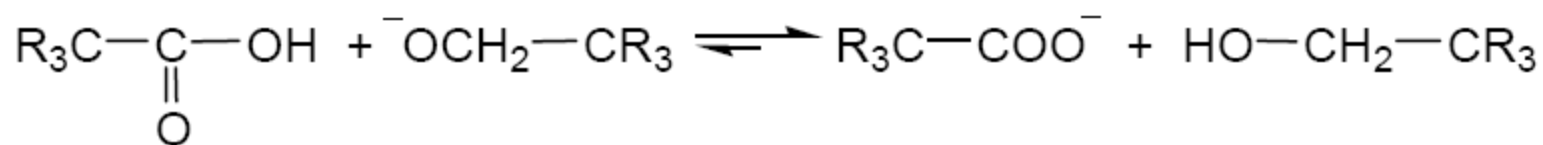
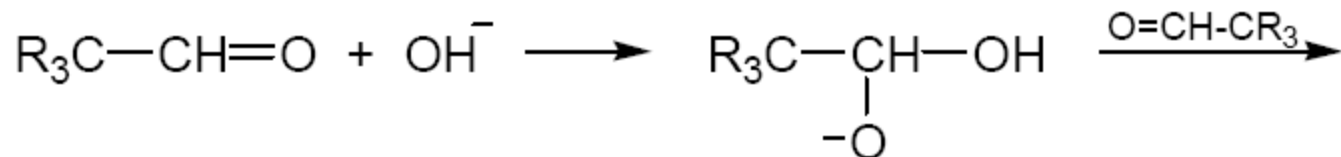
Αλδολική συμπύκνωση

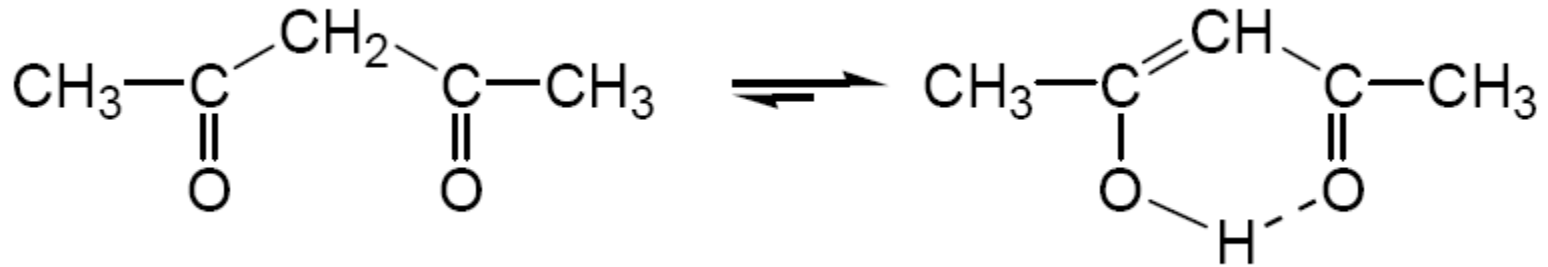
μεταβολισμός των υδατανθράκων

συμπύκνωση δύο μορίων σε ένα διμερές $C_3 + C_4 = C_7$

Αντίδραση Cannizzaro

ΔΙΚΕΤΟΝΕΣ

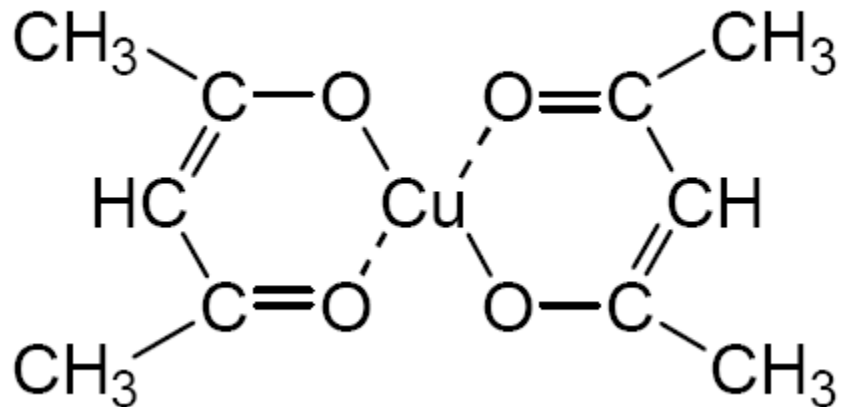
ακετυλοκετόνη

Κετο-ενολική ταυτομέρεια

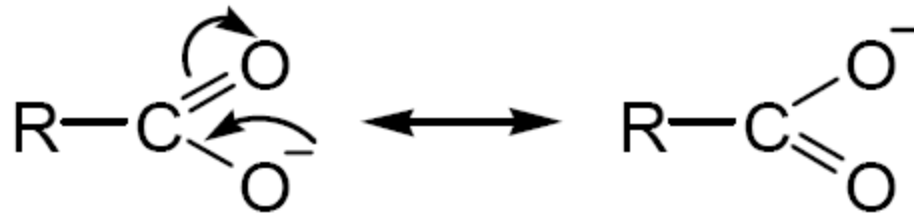
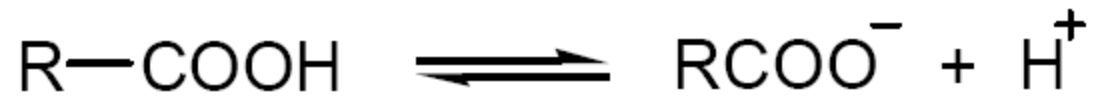
ΔΙΚΕΤΟΝΕΣ

Δότες ηλεκτρονίων

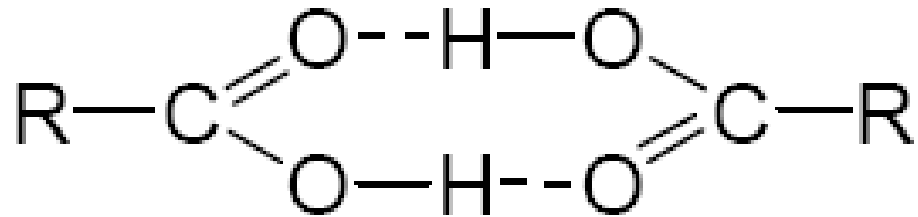
Σχηματισμός χηλικών συμπλόκων με μέταλλα (Cu^{2+} , Al^{+3} , Fe^{+3})

Καρβοξυλικά οξέα

Καρβοξυλικά οξέα

Δεσμοί υδρογόνου

↑σ.ζ.

Ασθενή οξέα με $pK \sim 5$

Καρβοξυλικά οξέα

Τύπος	Ονομασία
HCOOH	φορμικό ή μυρμηκικό (μεθανοϊκό οξύ), formic acid
CH_3COOH	οξικό (αιθανοϊκό), acetic acid
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$	προπιονικό (προπανοϊκό), propionic acid
$\text{CH}_3(\text{CH}_2)_2\text{COOH}$	βουτυρικό (βουτανοϊκό), butyric acid

Διαλυτά στο νερό και πτητικά

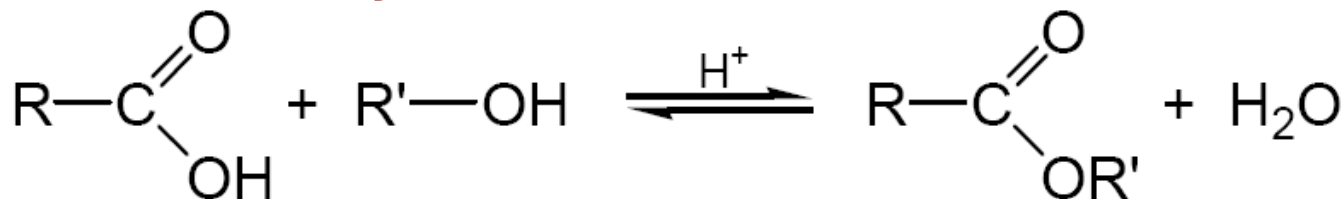
Λιπαρά οξέα (FA)

Σημαντικά λιπαρά οξέα

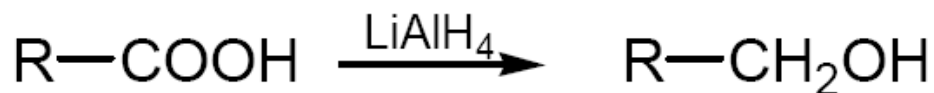
Συμβολισμός	Κοινή ονομασία (Αγγλική)	Κοινή ονομασία (Ελληνική)
12:0	Lauric	Λαυρικό
14:0	Myristic	Μυριστικό
16:0	Palmitic	Παλμιτικό
16:1⁹	Palmitoleic	Παλμιτελαϊκό
18:0	Stearic	Στεατικό
18:1⁹	Oleic	Ελαϊκό (ολεϊκό)
18:2^{9,12}	Linoleic	Λινελαϊκό
18:3^{9,12,15}	Alpha-linolenic	Λινολενικό
20:0	Arachidic	Αραχιδικό
20:4^{5,8,11,14}	Arachidonic	Αραχιδονικό

Καρβοξυλικά οξέα

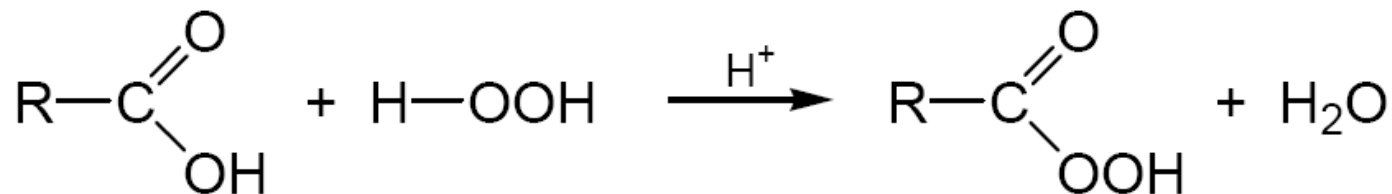
1. Σχηματισμός εστέρων

2. Αναγωγή

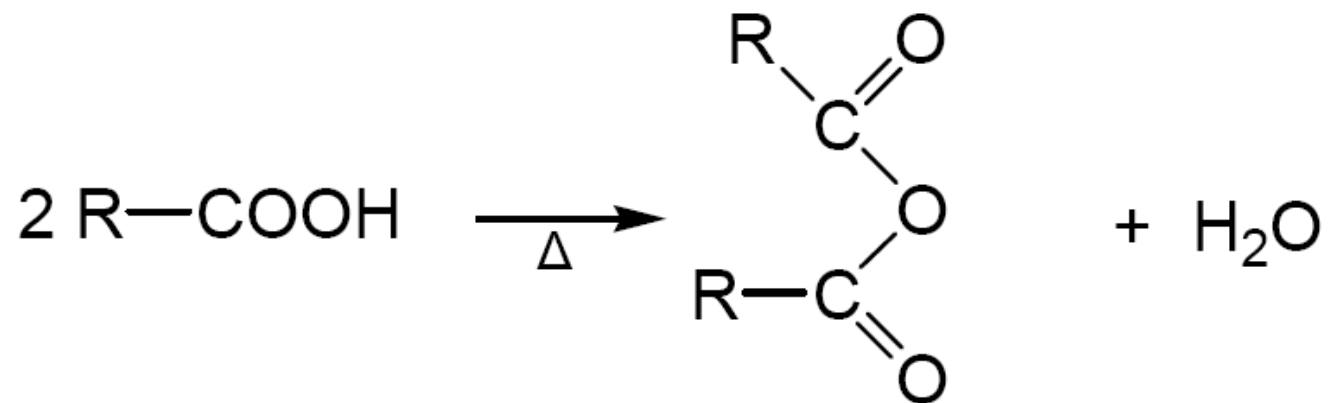
3. Οξείδωση

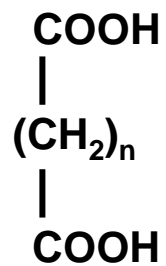
υπεροξέα

Καρβοξυλικά οξέα

4. Σχηματισμός ανυδρίτη

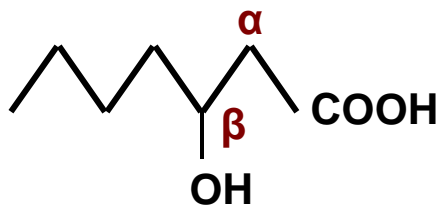
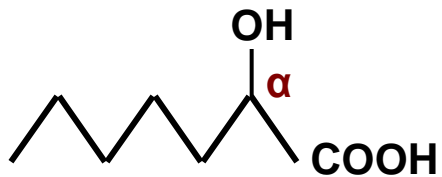

Δικαρβοξυλικά οξέα

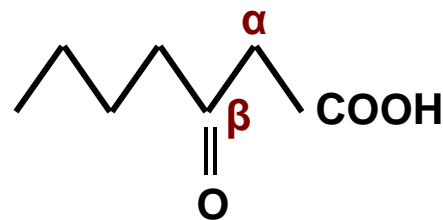
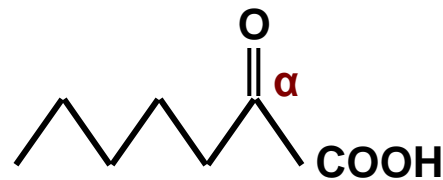

$n=0, 1, 2, 3, \dots$

υδροξυοξέα

κετονοξέα

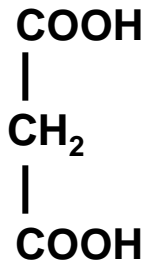

Δικαρβοξυλικά οξέα

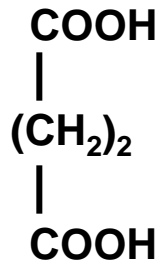
κορεσμένα

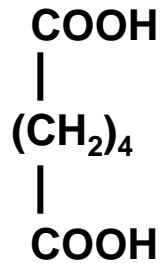
οξαλικό

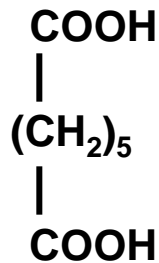
μαλονικό
(μηλονικό)

σουκινικό
(ηλεκτρικό)

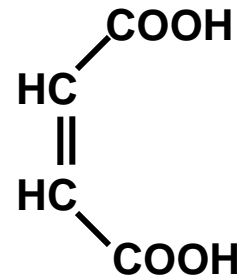

αδιπικό

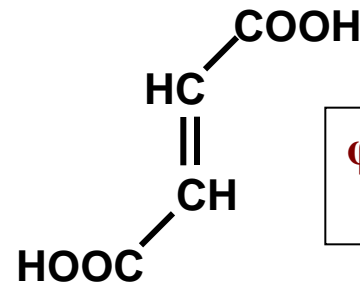

πιμελικό

ακόρεστα

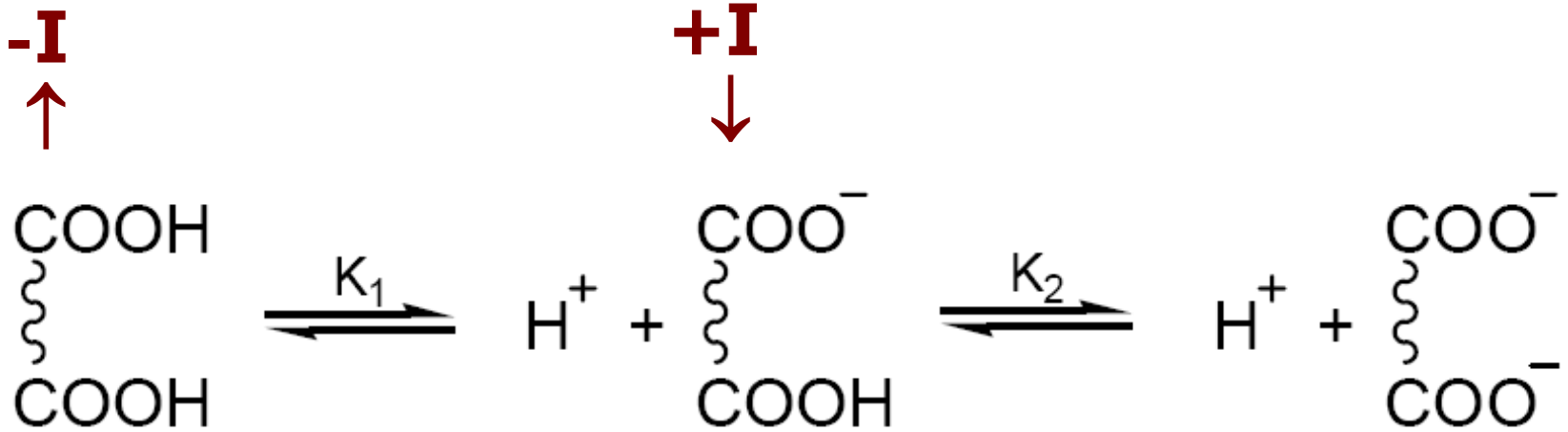

μηλεϊνικό
cis

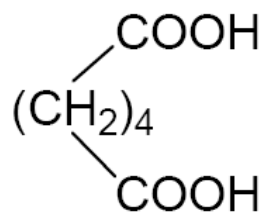
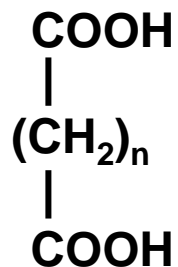
φουμαρικό
trans

Δικαρβοξυλικά οξέα

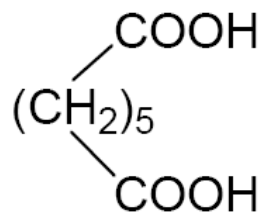
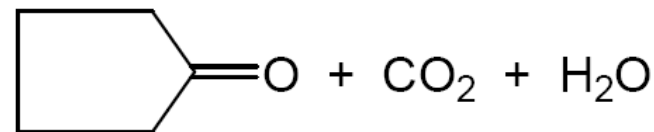
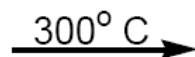

$$K_1 > K_2$$

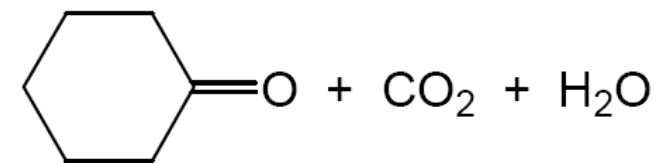
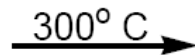
Δικαρβοξυλικά οξέα

αδιπικό

πιμελικό

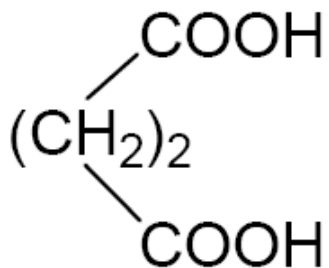
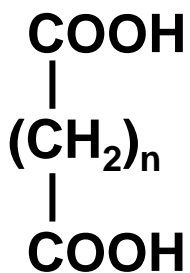

5,6-μελής δακτύλιος

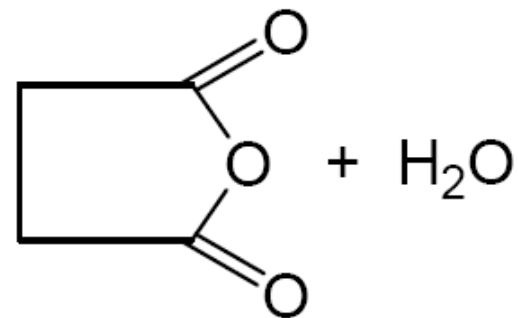
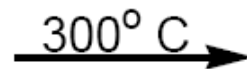
- Κυκλικές ενώσεις**
- Κανονικούς ανυδρίτες**
- Αποκαρβοξυλίωση**

Δικαρβοξυλικά οξέα

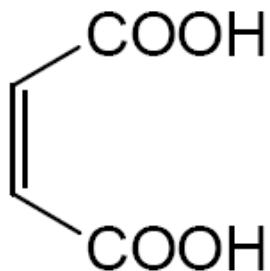

σουκινικό

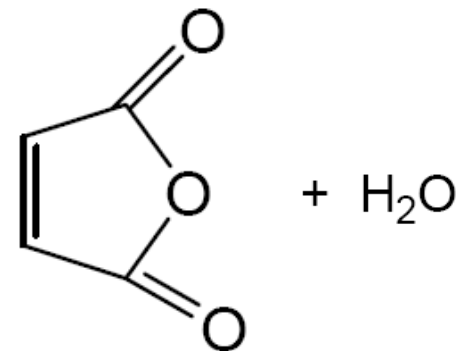
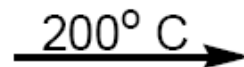

ανυδρίτης

1. Κυκλικές ενώσεις
2. Κανονικούς ανυδρίτες
3. αποκαρβοξυλίωση

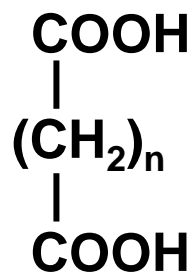
μηλεϊνικό

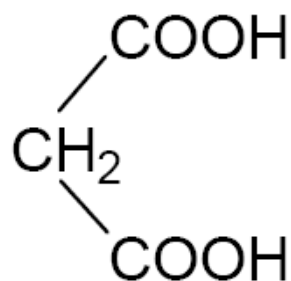
μηλεϊνικός ανυδρίτης
(M.A)

5,6-μελής δακτύλιος

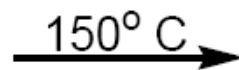
Δικαρβοξυλικά οξέα

1. Κυκλικές ενώσεις
2. Κανονικούς ανυδρίτες
3. αποκαρβοξυλίωση

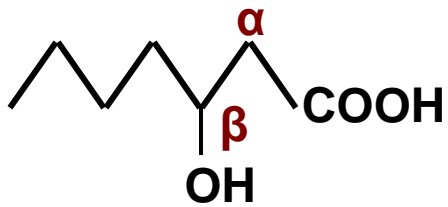
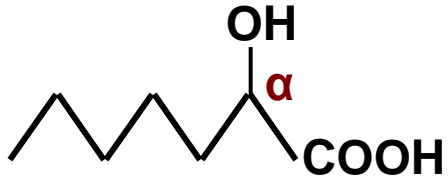

μαλονικό

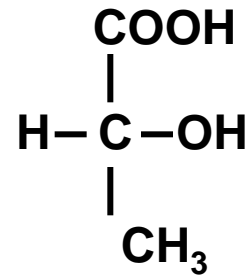

οξικό

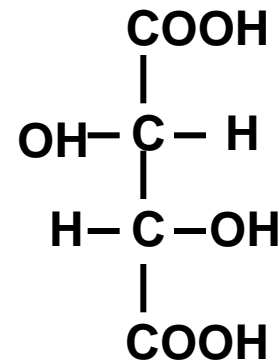
υδροξυοξέα

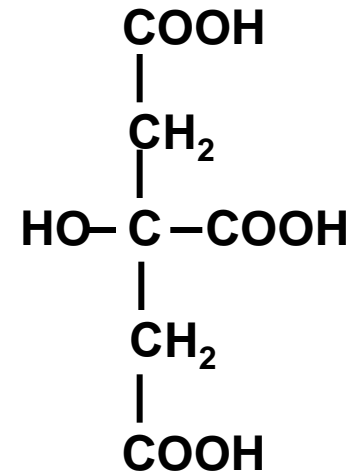
υδροξυοξέα

γαλακτικό

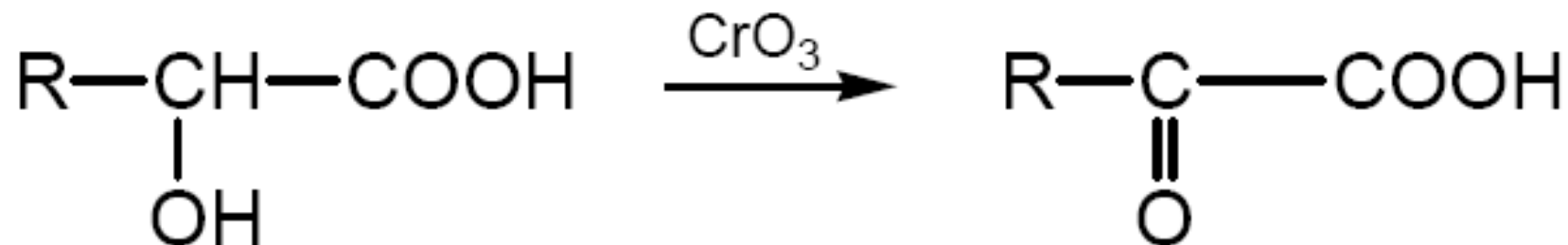

τρυγικό

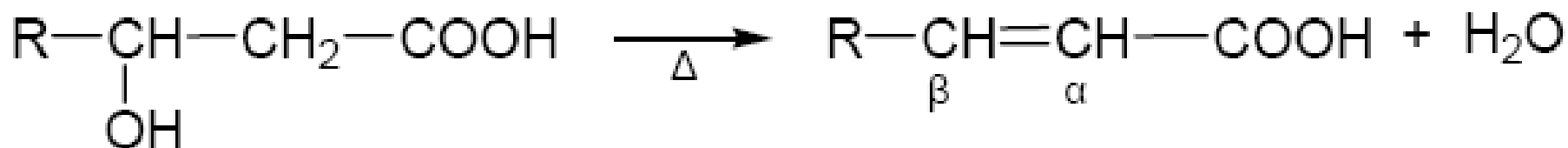
κιτρικό

α-υδροξυοξέα

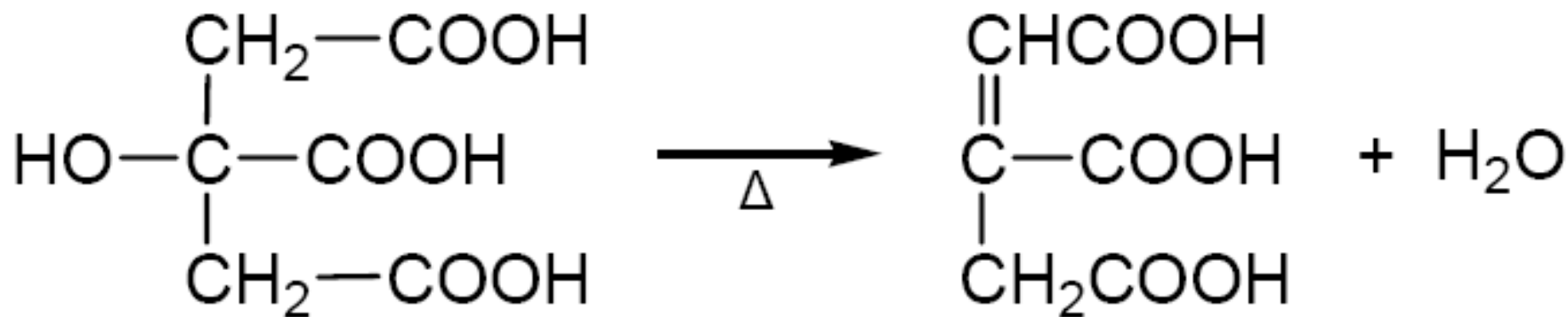
Οξείδωση των α-υδροξυοξέων με πρωτοταγές -OH δίνει τα α-κετονοξέα

β-υδροξυοξέα

Τα β-υδροξυοξέα με άτομα υδρογόνου σε α-θέση είναι ασταθή και αφυδατώνονται εύκολα στα αντίστοιχα α, β-ακόρεστα καρβοξυλικά οξέα

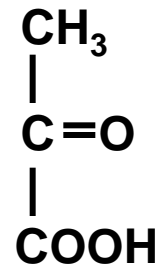
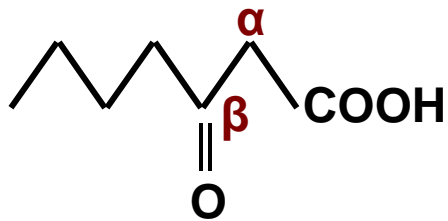
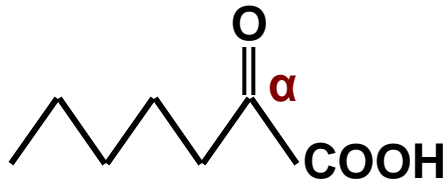
β-υδροξυοξέα

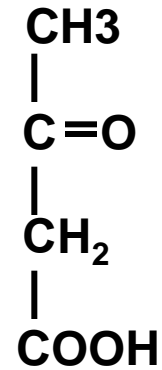
κιτρικό

ακονιτικό

ΚΕΤΟΝΟΞΕΑ

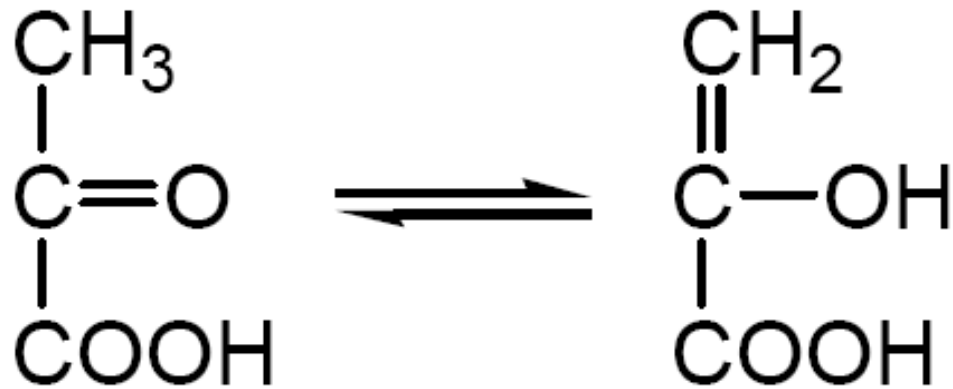

πυροσταφυλικό
ή
πυρουβικό

ακετοξικό

ΚΕΤΟΝΟΞΕΑ

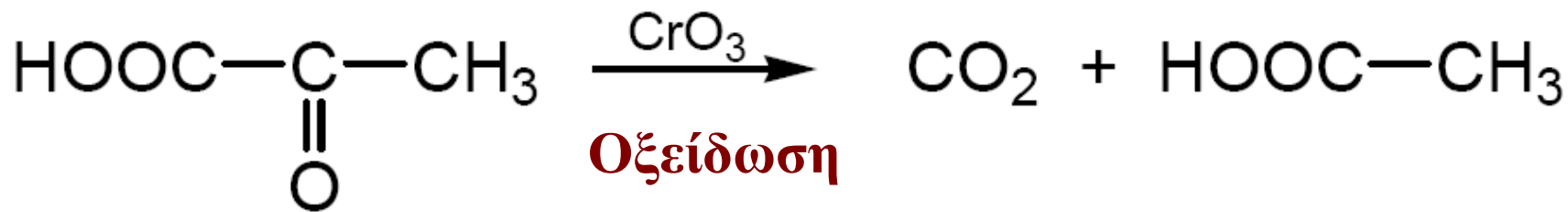

πυροσταφυλικό
ή
πυρουβικό

α-ΚΕΤΟΝΟΞΕΑ

Αποκαρβοξυλίωση

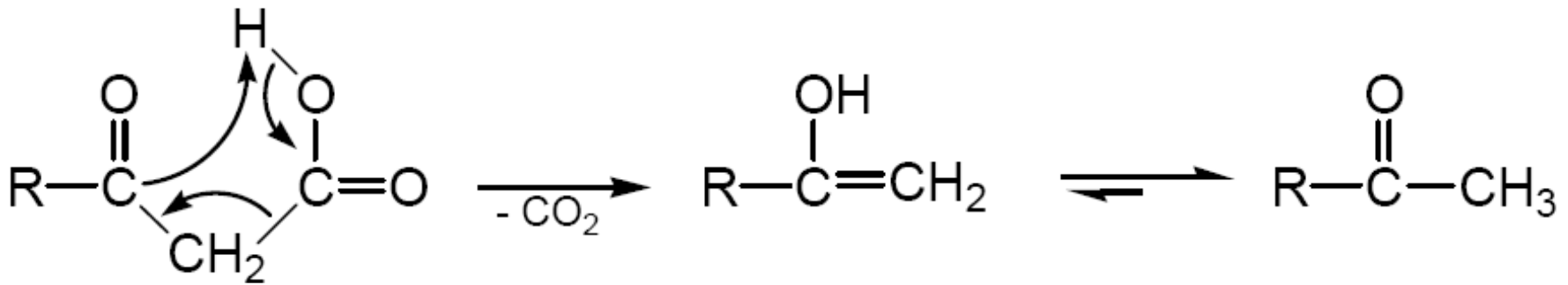
Πυροσταφυλικό οξύ

Οξικό οξύ

Σχηματισμός n-1 καρβοξυλικού οξέος

β-κετονοξέα

αποκαρβοξυλίωση

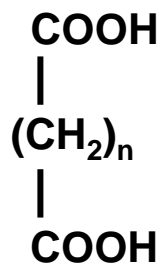

β-κετονοξύ

μεθυλ-κετόνη

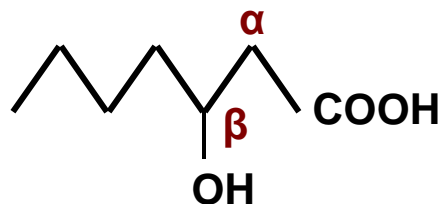
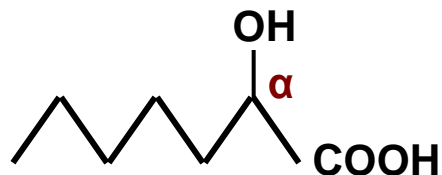
Στην ελεύθερη μορφή τους ασταθή → αποβάλλουν CO_2

Δικαρβοξυλικά οξέα

1. Κυκλικές ενώσεις
2. Κανονικούς ανυδρίτες
3. αποκαρβοξυλίωση

υδροξυοξέα

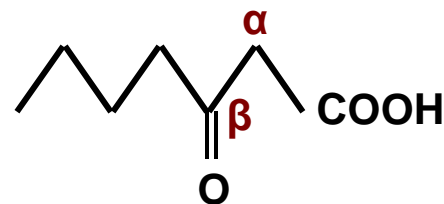
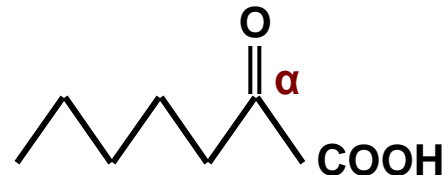
α -υδροξυοξέα

1. Απλούς εστέρες
2. Εσωτερικούς διεστέρες
3. οξείδωση

β -υδροξυοξέα

1. αφυδάτωση

ΚΕΤΟΝΟΞΕΑ

α -ΚΕΤΟΝΟΞΕΑ

1. αποκαρβοξυλίωση

β -ΚΕΤΟΝΟΞΕΑ

1. αποκαρβοξυλίωση

αιθυλενδιαμινοτετραοξικό οξύ (EDTA)

